

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 l., 6 luni 3 d. 50 cr., 3 luni 1 d. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 d., 6 luni 4 d., 3 luni 2 d.
Pentru străinătate pe an 12 d., 6 luni 6 d., 3 luni 3 d.

Pentru abonamente și inserții a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancaute se refușă. — Articiile nepublicate nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 1 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
— care publicare.

Cum s'ar pute promovă și mai mult învățămîntul poporal la Români?

Dacă aruncăm o privire preste starea prezentă și trecută a învățămîntului poporal la Români ungureni, atunci vedem că, de trei decenii încoace s'a făcut un progres înosultoriu pe acest teren, drept dovadă că Români au folosit cele mai multe mijloace pentru înaintarea scoalelor. Progresul scoalelor române ar fi ajuns la o stare și mai îmbucurătoare, dacă toate întreprinderile noastre spre acest scop ar fi fost sprijinite de oamenii dela putere, cari pun pedeci culturii noastre naționale. Cunoaștem destul de bine scopul acestor tendințe aspiratoare, și nu ne rămâne alta de făcut, decât a întreprinde o luptă energetică contra tuturor rezelor, cari ne amenință existența și dezvoltarea noastră națională prin desconsiderarea principiilor libertății și egalității tuturor popoarelor. Opoziție defensivă față de aceste aspirări nu ne va duce la rezultatul dorit. Nu — pentru aceea, căci armele aspiritorilor sînt îndreptate asupra noastră în toate direcțiunile și plîngerile noastre produc mai totdeauna efectul ce rezultă și la stingerea focului cu oleu.

Existența și cultura naționalității noastre numai atunci poate fi asigurată când vom avea pretotdeauna scoale corespunzătoare. Numai scoala națională este în stare a desvolta cultura și puterea de viață a unui popor. Scoala poporală românească are chemarea de a crea din fiecare copil un Român adevărat, înzestrat cu toate facultățile intelectuale și morale, prin ajutorul, cărora pășind în viața socială, se poate desvolta o activitate care se promoveze atât fericea proprie, a națiunii și patriei sale, cât și a întregii omenii. Starea actuală a scoalelor române corespunde numai în parte acelor condițiuni, cari se pretend la educațiunea tinerimii române, a acelei tinerimi, dela care se așteaptă reprezentarea unui viitor splendid al naționalității române. Dar nu numai scoalele poporale ale Românilor persecutate de soarta vitrigă, ci și scoalele altor popoare europene, favorite de soarte, încă mai lasă mult de dorit în ajungerea scopului lor de a produce un rezultat suficient în desvoltarea absolută a civilizațiunii unui popor. Dețurăm cerului de activitate și a scopului final al scoalei poporale, până acum încă nu s'a constatat a se fi apropiat de ținta adevărată, de care ce scoala poporală este o instituțiune de cultură, care pe ci ce merge, are lipsă de reforme nouă, după exigențele de desvoltare culturală a unui popor, precum și după spiritul timpului și a împrejurărilor locale.

A da o definițiune aprosimativă cercului de activitate al scoalei poporale române, la întâia privire s'ar pără că e o problemă mai ușoară; însă cu atât mai multe dificultăți întâmpinăm la determinarea modului și

mijloacelor culturale, prin care scoala poporală română se produce acel rezultat în desvoltarea culturii naționale, de care are lipsă fiecare Român, mai întâiu ca om, ca patriot, apoi ca Român.

Ce se pretinde dela Scoala poporală română?

La aceasta întrebare se poate răspunde precis numai după un studiu profund al referințelor de viața culturală, morală și politică a poporului român....

A îmbunătăți sortea scoalelor poporale române este un lucru împreună cu cele mai mari greutăți. Dacă am posedea mijloacele materiale și libertatea națională, atunci am putea mai ușor învinge toate obstacolele.

Să ne lăsăm în mîna sorții?

Nu, nici odată. A ne lăsa în mîna sorții, atîta însemnează, cât a ne săpa groapa înșine.

Datorița noastră este ca să lucrăm din toate puterile, să întreprindem toate mijloacele pentru a ridica starea scoalelor poporale pretutindena la acel grad, unde fiecare „puiu de Român” se fie înzestrat cu simțeminte naționale, avînd toate acele însușiri culturale, cari sînt destinate omului pentru binele său propriu și public.

Învățămîntul poporal la noi încă nu a ajuns în acel stadiu de desvoltare, ca se corespundă pe deplin scopului său. Departe au ajuns Nemții pe acest teren, și mult ne mai trebuie nouă până i vom ajunge. Mult trebuie să așteptăm până ce vom ave edificii scoare corespunzătoare pretutindena, învățatori bine calificați și salariați, opuri pedagogico-didactice de toată specialitatea și alte multe mijloace, pentru înaintarea culturală a poporului român.

Pentru înaintarea învățămîntului poporal la Români s'au luptat cu deosebire siguratiici, cari însă numai în parte și-au putut vedea ideile lor realizate. Semn că mulțimea a fost indiferentă și n'au spriginat intențiunile cele bune a le singuratiilor. Dacă vom fi tot așa de indiferenți și vom aștepta și nu cedă puil fript în gură, lăsând ca indiviți singuratiici să se lupte pentru causele noastre scoale, atunci putem proroci cu tot dreptul, că progresul învățămîntului poporal nu va ajunge la culmea misiunii sale așa curînd, precum s'ar putea desvolta atunci, când cu puteri unite vom lucra în interesul acestui scop. Ceea ce indiviți singuratiici nu pot, vor pute corporațiunile. E drept că de câțiva ani încoace se înființară mai pretotindena reuniuni învățătorești române, cari însă nu sînt încă capabile a produce rezultatul dorit în înaintarea învățămîntului poporal, căci sînt prea desbinată și nu dispun de acele mijloace prin cari se poate desvolta o activitate mai uare pentru progresul scoalelor.

Învățatorii de naționalitate română, lucră prea desbinată, acomodându-se mai mult împrejurărilor locale și nu sînt conduși de principii generale, în cari se concentrează ideile de reformare a învățămîntului popo-

ral. E de lipsă ca toți învățatorii români în cercul activității lor să fie conduși de unele și aceleși principii, cari puse în praxă să aibă o influență decisivă asupra înaintării culturale a poporului*.)

Pentru realizarea acestor dorințe avem lipsă de un congres românesc al tuturor învățătorilor români din țeară.**)

Vor fi mulți cari vor ride de ideea de congres român a învățătorilor. Cestiunea aceasta este cu mult mai serioasă decât se o desprețuim. Un congres românesc de învățatori și bărbați de școală mult ar putea face pentru înaintarea scoalelor noastre.

În congresul acesta s'ar stabili principiile și mijloacele, prin ajutorul cărora statul învățătorec ar păși sigur pe calea adevăratei sale misiuni de a propaga cultura națională în popor.

În adunările acestui congres se vor comunica ideile de reforma educațiunii și instrucțiunii poporale. Acolo se vor discuta toate cestiunile scoare și se vor afla toate mijloacele pentru înaintarea învățămîntului poporal. În acest mod, atît statul învățătorec, cât și instituțiunile noastre de învățămînt se vor pune în astfel de poziție, în care s'ar da un avent gingaș al culturii intelectuale și morale a poporului Român.

Însă acest congres învățătorec totuși nu e un remediu suficient pentru înaintarea instrucțiunii poporale. Mai avem lipsă încă și de alta societate, care se pună în practică ideile de înaintarea instrucțiunii poporale.

O reuniune scolastică românească ar fi neaparat de lipsă. Scopul acestei reuniuni ar fi unitatea și concentrațiunea învățămîntului poporal, revisiunea cărților pedagogice și didactice, imulțirea bibliotecelor scoare, incurgarierea literaturii didactice prin premii concursuale, ridicarea autorității și calificațiunii pedagogice a învățătorilor, conservarea caracterului educatoriului a scoalelor din punct de vedere național, formarea esopișilor de utensilii de învățămînt, desbaterea unor cestiuni de organizarea scoalelor și mijlocirea reformelor necesari la autoritățile competente, și alte multe.

Așa dar activitatea acestei reuniuni scolastice se mărginesc mai mult în ajutorarea morală și materială a scoalelor, pe când congresul pedagogic discută cestiuni pedagogice și didactice, adică ar fi compusul învățămîntului poporal. Congresul mai mult propune, ear societatea scolastică dispune.

Astfel învățatorii și amicii scoalei dînd mîna cu mîna vor lucra cu

*.) Pentru aceasta trebuie pregătită ca lea, căci dînt'odată nu putem să ajungem în vârful piramidei. În arhidieceza noastră s'au făcut de mult în direcțiunea aceasta sub conducerea consistoriului; ar trebui că în toate diecezele să se lucre astfel și din lucrarea aceasta se resulte realizarea dorinței dlui autor.

Red.

**.) Nemții, cari sînt cei mai înaintați în a le instrucțiunii, n'au început cu congres.

Red.

toți la înaintarea scoalelor poporale române. Înființarea asociațiunilor amintite ar da ansă, atît învățătorilor cât și poporului de a se lupta cu mai mare energie pentru prosperarea scoalelor.

Realizarea dorinței noastre de a ne vedă într'uniți într'un congres pedagogic român s'au în o societate scolastică, pretinde o discuțiune mai detaiată din partea celor competenți; eu însă mă mărginesc numai cu speranța, că diaristica română va aprecia aceasta cestiune cu mult zel în interesul culturii poporului român.

Sperez, că învățatorii și bărbații nostrii de școală, nu vor fi indiferenți față cu înființarea amintitelor asociațiuni, cu atît mai vîrtos, căci scopul e sublim și dela acestea depinde incurgarierea activității reuniunilor învățătorești și poziția ce va ocupa poporul față cu progresul scoalelor române.

P. Stoica.

Revista politică.

Sibiu, în 23 August.

Dela Seraievo se scrie că însumareciunea încă nu este cu totul surimată. Cunoscutul căpitan de bande Dandolici a resărit, după vreo câte-va septămîni de linisce aproape de hanul Nares, spre resărit dela Seraievo, urmat de vreo patru deci de complici. Poporațiunea, cetim în „D. Zig”, cîntă pe „lotri” împușcați ai trupele noastre, ca pe nisce vitezi ai poporului și ca pe nisce martiri, și pe mormintele lor implantă semne de venerațiune.

Din Bosnia de meadă-și și din Ertegovina vin neînecat scrii despre ciocniri între trupe și bande. În părțile acele recrutarea este însoțită de agitațiuni, eară recruiții mai cu seamă din Travnic și Banialuca desertează.

Reșbulu improvisat dintre Grecii și Turcii, după scilele mai nouă, ar fi ajuns la stadiul unui armistiț, pe baza pozițiunilor ce le-au ocupat trupele de ambe părțile înainte de conflict. Afacerea se va regula mai departe pe cale diplomatice.

Francia și în special Parisul a fost vreo câteva zile agitat din incidental unei festivități a unei reuniuni germane de gimnastică. Mai multe giare observau o atitudine ostilă contra Germaniei, acusând pe toți Nemții din Paris și din Francia de spioni. „Fgaro” și „Lanterna”, precum și alte foi monarhistice și radicale, condamnă atitudinea aceasta ostilă Germaniei și dojenesc pe Francezi să nu împingă spre reșboiu. Francia, die aceste din urmă, are lipsă de pace și de reculgeră.

În Irlanda polițiștii deneagă în masă serviciul și se într'unesc în meșturi. Toată țeara e în ferbere.

Reșbulu în Egipt nu se va termina cu una cu două. Generalul Wolseley n'a aprețiat de ajuns pe inimicul seu Arabi pașa. Scirea că Arabi pașa ar fi cerut un armistiț de 8 zile nu s'a adevărat. El n'a cerut nici un armistiț. După o luptă favorabilă pentru Englezii la Macasin, unde fu res-

pins un atac din partea lui Arabi paşa, generalul Wolsley, dispunând de puteri prea puţine, a trebuit să se mulţimească cu recunoaşteri. Pe astaşi era hotărât să atace Wolsley pe Egipteni pe toate liniile, după ce va fi primit sucurs indostulitoriu de trupe, tunuri şi muniţiune.

Conflictul greco-turcesc.

Se trimite din Atena, „Agenţiei Havas” din Paris, următoarea corespondenţă, care prezintă şi explică într-un mod de tot inocent lupta de lună trecută, dintre trupele turceşti şi trupele greceşti la Karali-Derwent:

„Ar fi de dorit, în interesul comun al statelor mărginaşe, ca neînțelegerile privitoare la unele puncte ale fruntăriei se fie în sfârşit aplatate pe cale diplomatică. Guvernul grecesc a făcut multe silinţe spre a ajunge la acest scop, arătând pericolele cari se pot născă dintr-o situaţiune, care se prelungeşte deja de un an şi care nu justifică nimic, fiindcă guvernul regelui George nu este inspirat în demersurile sale, decât de dorinţa sinceră de a stabili pe o basă solidă relaţiunile amicale între cele două state. Din nenorocire, această sinceră dispoziţiune a guvernului grecesc n'a fost apreciată cum trebuia să fie şi cele mai însemnate căi greceşti stau în mâinile acelor ce n'au nici un drept de ale reţine.”

„Punctele în litigiu erau după cum se ştie, acele dela Gounitzia, Viratiri, Nezeron şi Karali-Derwent. Turcia cerea ca se îse înapoieze Nezeron a cărei ocupaţiune de către trupele noastre nu era, după ea justificată, şi numai cu această condiţiune ar consimţi a retrage trupele sale din celelalte trei puncte.”

„Traseul comisarilor străini nu lăsa nici o îndoială: aceste patru puncte nu aparţineau Turciei şi dacă pentru un moment au crezut că trebuie a găsi un alt mijloc de a regula această afacere, aceasta nu poate de loc slăbi puterea traseului comisarilor străini.”

„Dacă ocuparea celor trei puncte de către Grecia putea fi amenată pentru câţiva timp, nu era tot astfel pentru Derwent - Karali, strimtoarea care e cheia drumurilor ce conduc la Platamona şi la Salonic. Generalul Grivas primesce ca consecinţă ordinul de a ocupa aceste puncte dar mai cu seamă Derwent - Karali, ceea ce a şi făcut de mult. Armata turcescă, care se află aproape de fruntărie, pare de mai mult timp a nu pune nici o atenţiune la această mişcare cuntezătoare a generalului grecesc, dar tocmai de opt zile se concentrară aproape de punctele ocupate de trupele greceşti şi arată dispoziţiuni de atac. Guvernul grecesc nu voia se vadă în această mişcare a armatei turceşti rezultatul unui ordin venit dela Constantinopol, ci se temea că, prin preluarea mult zel poate din partea caporal militarilor se se întempele o încăierare, a crezută de treburinţă de a înţări staţiunile militare dela fruntărie, şi acest demers al guvernului a produs din ferice un bun rezultat, căci de atunci Turcii s'au retras fără a încerca nici un fel de atac (Dar morţi şi răniţii de amândouă părţile de unde? Red.) şi trupele noastre urmează a păstra punctele litigioase, fără a fi nici decum turburate de Turcii, cari nu par de loc dispuşi a se încăiera cu soldaţii Greci.”

Corespondenţe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Radna Lipova, 16/28 Aug. 1882
Şedinţa literară împreună cu o petrecere de vară a tinerimei studioase din Lipova s'a ţinut ieri seară în 15/27 l. e.

Succesul a fost preste acceptare cu atât mai vărtos, că tinerimei arangiatora i s'a pus multe pedeci, dela putere şi în această inocentă petrecere au cerat mişcăminte, cari nu le-ar conveni lor; şi anume:

Tinerimea constituită în un comitet încă la 17 August st. n. a înaintat un petit câtra pretura tractuală din Lipova prin care a cerut să i se dea concesiunea recerută de lege pentru firea şedinţei literare.

Pretorele a pofit, ca să i se dea în copie programa acelei şedinţe, precum şi operatele, resp. piesele, ce se vor esenta, pentru ca se le censurese. Concesiunea dată din graţie, abia a căpetăto tinerimea înmănuinduise în 26 l. e. cu următorul „ucuz”, precum care m. rog al publica pentru orientarea on public:

Nr. 317982.

A kért tánczvilagommal egybekötött nyilvántartás iróldalmi előadásra a hatóság engedélyt kértünk az előadásnak jótékony célú voltát megadom anélkül, hogy a jövedelmek egy része (?) a helybeli szegény alapa helyben fizetni (?) azonban oly megcsorítottal, hogy a programból „Un devotament familiei Hurmuzachi” egészen, az „Oda ostásilor Români” — ből 4-ik. strofa, továbbá a „Tudor Căpitanul” és a „Peneş-Curcanul” szövege egészen kihagyandó, miután ezen előadalmi szándékolat darabok nem tisztán iróldalmi, hanem inkább harcias kedélyeket izgató darabok. (?)

Miről kérvényeztet iratainak visszaadásra mellet értesítették.

Lippón 1882 24 August.

(P. H.) Ladányi m. p., szölgabíró.

(Traducere.)

Pentru ţinerea şedinţei literare împreună cu joc cu privire la scopul filantropic al ei, dau concesiunea cerută, fără ca o parte a veniului să se dea fondului săracilor din loc. Fac însă restringerea ca întreaga posesie: „Un devotament familiei Hurmuzachi” să se lase cu totul din program, din „Oda ostásilor Români” să se omită strofa a IV. mai departe sunt a se omite din program posesiile „Tudor căpitanul” şi „Peneş-Curcanul”, deoarece aceste posesii destinate a se declara nu sânt bucăni de cuprins curat literariu, ci mai mult resoinice, cari escită spiritele.

Despre ce se încunoscînţează petentele pe lângă recluderea documentelor.

Lipova, 24 August 1882.

(L. S.) Ladányi m. p., pretor.

Dar cu atăta oare şi cineva nu s'au îndestulat, ci ca se dea şi mai mare alarmă, că Românii din Lipova oare cum s'ar pregăti la demonstraţii au depeşat la foia „Pesti Napló” următoarea telegramă: Lippa, aug. 26 (O. E.) Az itteni román tanulóknak holnap szavalós estélyt rendeznek mely él nagy érdekek nézék, mivel a szolgabíró elíteltotta „Fodor (?) nyugalmazott (!) kapitány kalandjai” című román vers elszavalásáért.

(Traducere.)

Studentii români de aici arangiază mâne o serată declamatorică, asupra căreia privesc cu mare interes, deoarece pretorele a interzis, declara-marea posesiei româneşti intitulată: „Aventurile pensionatului căpitan Fodor.”

După cum se vede din cele mai sus atinse intenţiunile domnilor era ca se impedeze şi se pună obstacule cât mai multe şi grele, ca prin acestea se sparte publicul şi se disgesteze tinerimea dela arangierea şi ţinerea şedinţei, însă pe lângă toate suspiciunile şi terorizările acestea programa cât de cunţată şi scurtată s'a esecutat şi a produs cel mai bun efect şi rezultat şi publicul numeros, care a participat a fost mulţămit.

*) Căpitanul Tudor pensionat!! Red.

Piesele şi disertatiunea au fost esecutate cu cunoscinţă şi dibacie.

În primul cadrul au jucat 40 părechii formând 2 coloane şi publicul prelungă cea mai mare voce bună şi a petrecut până în zori de zi şi ne am îndepărtat toţi pre la a le noastre — esprimându-ne dorinţa ca şi în venitori să se mai convenim la astfel de petreceri.

Veniul curat, ce se va eloca ca „tondui” tinerimei studioase din Lipova pentru ajutorarea scolilor seraci, după informaţiunile luate, e cam de 20 fl. v. a.

Străinii din centru şi din giur n'au participat. Se vede că au avut efect mesura amintită la mijlocul corespondinţii mele.

— r. —

Apel.

Omul este numai aceea ce el se face prin educaţiune şi instrucţiunea e pentru noi ceea ce e lumina pentru soare, este facla cea brilantă, ce a luminat popoarele antice şi moderne.

Damele române din Abrud şi giur — fiind pătunse de acest adevăr şi de alte parte văgânde relele ce aduce cu sine lipsa unei scoală române de feţiţe în Abrud, având acestea a merge dela institute streine în locuri depărtate, şi cu spese enorme, spre dauna educaţiunii naţionale, s'au asociat într-o „Reuniune a femeilor române din Abrud şi giur pentru înfiinţarea unei scoale române de feţiţe în Abrud” carea se fie un foculariu de cultură, pentru copilele din Munţii apuseni.”

După aprobarea statutelor reuniunii de către înaltul ministeriu, reuniunea în adunarea generală din 7 Maiu s'a constituit alegânduşi comitetul din următoarele Doamne:

Anna Gall de preşedintă, Anna Filip de vice-preşedintă, Anna Isac casieră, de secretar Alexandru Ciura, ear de membre pre doamnele:

Elena Adamoviciu, Ioana Balos, Maria Vlad, Anna Lobont, Florentina Têrnovean, Roza Pop, Iosefa Ciura, Ludmila Draia, Elena Bariş, Amalia Tobiasiu, din Abrud şi Abrudser ear din giur pre doamnele: Eufimia Caian din Roşia şi Elena Baişan din Bucium.

Bărbaţii de încredere s'au ales domni:

Alexandru Filip, Ioane Gall, Dionisiu Adamoviciu şi Alexandru Danciu. Acest comitet cu ajutorul lui Ddeu şi a început activitatea sa şi astăzi dispune de un capital preste tot de 2150 fl. v. a., ca fond al reuniunii.

Însă pentru a se ajunge scopul salutar cât mai în grabă, acest comitet se află motivat a apela prin aceasta la toate femeile şi la toţi bărbaţii români, cari se ştiu interesa de tot ce contribuie la progresul românesc, cerându-le concursul mariminos la urmărirea scopului reuniunii noastre şi rugându-i a contribui la sporierea fondului reuniunii, prin înscrierea de membrii, cum şi după impregiurări, prin celelalte mijloace descrise în § 3 al statutelor reuniunii, de următorul cuprins: Mijloacele pentru realisarea scopului sânt:

- banii încuşi deja spre acest scop;
- contribuiri de toate categoriile;
- venitele petrecerilor, concertelor, sortiturilor şi esposiţiunilor ce se vor arangia în favoarea reuniunii. —
- eredităţi legate, şi donaţiuni ce i se vor face.
- colectele ce se vor întreprinde în favoarea ei.

Contribuiri şi corespondenţele în afacerile reuniunii sânt a se adresa preşedintei.

Abrud în August 1882.

Comitetul reuniunii femeilor române din Abrud şi giur.

Ana Gall m. p., Alexandru Ciura m. p., preşedintă, secretar.

Varietăţi.

* Alteţele Lor principele şi princessa de coroaună vor veni în 19 Septevre n. la Gurghiu în Transilvania.

Archiducele Eugen a plecat în 1. Septevre n. la Viena. Alteţa S'a nu se mai întoarce la reg. 2 de husari, ci merge la scoala de resboiu.

* Generalul major Leonida Pop, capul cancelariei militare împărătesci, este denumit al doilea adjutant-general al Maiestăţii Sale.

* (Pentru teatru naţional (maghiar) din Cluj, cetim în mai multe diare, că Maj. Sa pe lângă subvenţiunea ordinară de 20,000 fl. a dăruit 10,000 fl., pe anul curent şi 10,000 fl., pe anul trecut din şatula Sa privată.

* (Esamenale de calificăţiune ordinare) ale candidaţilor de preoţi şi învăţatori se încep mâne în 25 August.

* (Postal) Oficiul postal din Előpatak continuă a funcţiona până la 15 Septevre a. c. st. n.

* (Din taberala dela Vac din Erşegovina.) Este cunoscut, dice „P. L.”, că bravul regiment, ugresc, archiducele Heinrich Nr. 51, este dislocat pe timpul recurării în valea superioră a Narentei dela Pridvorţia până la Vac. Corespondenţa spune mai departe între altele, că la Vac în ziua nascerei Maj. Sale compania 12 a eşit în paradă înaintea căpitanului. De faţă au fost şi onezi şi muctari. Nefind în Vac nici biserică nici preot, un sergent, care e teolog românesc, a rostit o rugăciune scurtă pentru îndelunga şi fericita viaţă a Maj. Sale, a dinastiei şi a patriei. — Regimentul unguresc, dar companiile româneşti — căci e din ţinutul Clujului, unde majoritatea locuitorilor e românească.

* (Convocare.) Membrii „Departementului VI” al asociaţiunii transilvane, precum şi toţi aceia, cari se interesează de înaintarea scopului Asociaţiunii noastre, sânt invitaţi a se întruni în adunarea generală ce va ave loc în opidul Dobrobra la 5/17 Septevre 1882 n. a, la 10 oare.

Deva la 2 Septevre 1882 st. n. F. H. Longin, Ioan Papiu, acturiu, director.

* (Mulţămită publică.) Subscrierul oficiu comun şi parochial din Comuna Săcel şi împlinesce una din cele mai frumoase datoriţiune esprimând prin aceasta, cea mai profundă mulţămiră şi recunoştină în numele nenorocitorilor familii prin incendiul întemplat în comună la 22 Martie a. c. pentru ajutorul primit şi distribuit cu ocaziunea ţinerii şinodului archid. a c. parte dela aceşti maşi Domni, precum şi dela alţi domni advocaţi, şi cetăţeni în sumă frumoase de 86 fl. v. a., care sumă fiind imănată de domnul redactor şi asesor consistorial Nicolau Cristea la faţa locului Săcel, sau împărţit nenorocitorilor familii în prezenţa domniei sale, precum şi a oficiului Comunal şi parochial în 27/15 August a. c.

Săcel în 28 August 1882.

Ioan Platoş, paroch gr. or. Ioan Macrea, jude. N. Platoş, Notariu substituit.

* (Vorovae.) Se vorbesce prin Sibiu că la gimnasiul de stat de aici au aflat oameni peatra înfelepciunii. Se ştie că băieţii de români, cari studiază la acest gimnasiu acum cu începutul anului scolaric au fost supuşi unui purgatoriu patriotic. Se ştie că profesorii au scos unul câte unul pe tinerii români la tablă şi i-a făcut să-şi scrie fie-care numele. Şi aceasta ca să se ştie căpi dintre tinerii români mai au curajul a şi scrie numele români.

nesce. Dăm aceste voroave sub toată reserva.

* (Apel). Societatea „Concordia română” din Bucuresci și „Clubul comercianților și meseriașilor români” din Iași, urmărind scopul propășirii economice a Românilor în toate direcțiile, au decis: Convocarea unui „Congres economic român”, care se va întruni la Iași în luna Iulie Octombrie, ziua 10, a. c. pentru a dezbate și pune bazele unui sistem de economie națională.

Toți Românii din toate unghiurile țării, cari vor bine-voi a adera sau a participa la acest congres, precum și societățile române cari vor adresa adesiunile d-lor la societate, în Bucuresci Calea Rahovei Nr. 16, sau la Club in Iași.

Totodată se face cunoscut că în toate Dominicile, dela 10 care a. m. înainte se vor face întruniri pregătitoare în Bucuresci, în localul societății și în Iași în localul Clubului unde se vor dezbate bazele cestiunilor asupra cărora congresul va avea se delibereze. Asemenea întruniri ar fi de dorit ca din inițiativa cetățenilor, să se facă și prin cele-lalte orașe ale țării.

* Carte didactica autorizată sub presă apare până la 20 August cel mult:

Lecciónes de Aritmetica pentru clasele III și IV primară, lucrate în mod pedagogic și înzestrate cu primele încercări de raționamente s'au demonstrații, de Ștef. C. Michailescu.

NB. Călăuză învățătorului în notele din text. Numeroase exerciții și probleme cu aplicații practice, cu noțiuni de științe fizice și industriale. Partea c. IV poate servi și clasei I gimnaziale, clasei începătoare de comerț, de școală normală și reală.

* (Tisza-Eszlar în Bosnia) — Cu data 25 Iulie se scrie din Seraiewo următoarele: După cum află dintr'o epistolă ce mi a sosit din districtul Tuzlei, produce acolo o mare senzație un cas misterios, ce samată mult cu cel din Tisza-Eszlar. Deosebirea este, că în cazul din Bosnia s'a găsit cadavrul adevărat și că omorul se atribuie de creștini musulmanilor.

Casul e următorul:

La 17 Iunie s'a găsit pe drumul ce duce la Breske cadavrul unui locuitor catolic din Breske. Cadavrul era decapitat, capul s'a găsit cinci pași departe de trup; brațul sting lipsește cu totul.

Comisiunea trimisă la fața locului a constatat, că cadavrul e cu totul lipsit de sânge. Pe haine și prin prejur nu s'au găsit urme de sânge. Punga n'a perit dela cel ucis și deci se pare, că nu l'au ucis jefuitori. S'au mai descoperit pe spate trei pete vinete, ce și cum ar fi fost produse de trăsnet. Neputându-se îndrepta bănuială asupra cuiva cadavrul s'a înmormântat îndată.

Cu toate cercetările făcute afacea era se dea uitării, când intr'o zi jandarmeria raportă, că mai mulți țărani din Breske ar fi numit pe câțiva musulmani de făptuitori ai omorului ce s'ar fi comis din motive religioase.

Acești țărani fiind interogați, au spus, că musulmanii când zidesc o moschee pun o mână de creștin în fundament și amestecă mortarul cu sânge de creștin. Persoanele indicate de țărani au fost arestate și într'adevăr, cercetându-se mai departe, sau descoperit contra lor grave impregiurări de bănuială. Acei musulmani pederuseră puțin înainte de omor un proces îndelungat contra celui omorât și astfel se poate bănui, că din răsunare l'au tăiat capul și brațul, după ce s'au găsit ucis de trăsnet. Inse țărani creștini din Breske persistă în spusele lor de mai sus, mai adăugând, că și fratele celui omorât ar fi perit tot așa sunt acum mai mulți ani.

Cu toate cercetările autorităților n'au reușit să lumineze întunerecul ce planează deasupra acestei afaceri căci acusații neagă tot. E foarte curios, că în Breske se zidesc într'adevăr o moschee și că punerea fundamentului ei a cam coincident cu momentul omorului.

* (Darul de încoronare) al principelui Bulgariei pentru Tarul Alexandru III. „Golos” descrie astfel darul, pe care principele Bulgariei îl va oferi Tarului în ziua încoronării: „Pe partea superioară a unei stânci masive se află două figuri femeiesc în armatură straveche rusească. O figură, reprezentând Bulgaria și întreaga ferecată, își pune în teacă spada înclinându-se puțin spre calalță figură, care reprezentând pe Rusia, ține în dreapta o spadă al cărei mâner e o cruce și în stânga un scut, întins peste Bulgaria. La poalele stâncii stau două căcioare, impresurate de arbori — o copie fidelă a acelor borde, în cari Tarul actual și suita sa au locuit în timpul ultimului războiu în Bulgaria. În stâncă e săpat anul 1877. În fața bordeelr stă un cazac cu steagul în mână. De sub stâncii, în giurul piedestalului se cetește inscripția: „Tarului Alexandru III, protectorului — Alexandru I principele în Bulgaria și recunoscătorul popor bulgar.” Supt aceasta inscripție, pe partea anterioară a grupului stau armele unite ale Rusiei și Bulgariei și deasupra vulturul cu două capete. Pe partea posterioară sunt armele Bulgariei. Sub pajera Rusiei și Bulgariei sunt doi lei, cari poartă grujă; giur impregiur sunt diferite arme vechi rusești. Totul este de aur în greutate ca de 20 ocale.”

* (Oaspeți persiani) un sosit în Bucuresci și au descălecat la otelul Broft: Principele Nazim ei Duvlet Can, ambasador al Persiei cu familia, — Iskender Can, consul persian, — Mirza Mahomet Can secretar, toți veniți din Teheran.

Posta din urmă.

Foile de eri din capitală publică după „Independence roumaine” faima despre o întvedere a regilor României și Serbiei și principelui Bulgariei.

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Închiderea elevilor în școală.

(Operat cetit în gediția reuniunii districtului din Zarand, ținută în 6 August 1882 de Ioan German, înveț. la școala normală din Brad.)

(încheiere.)

De cinosură la aplicarea acestei pedepse eși servească învățătorului următoarele principii:

- a) se nu aplică des închiderea în școală; pentrucă și perde influință;
- b) închiderea se fia pedeapsa supremă;
- c) învățătorul se nu lase nici odată pruncii singuri, ci sub priveghierea sa.
- d) Pruncii se fie totdeauna ocupați.
- e) Nu e consult a încăuția.
- f) O altă clasă pentru închiderea scolarilor se poate alege în casuri extraordinari, pentru ca simțul de onoare se escite mai tare. Se scie că pruncii pun pond pe opiniunea conscolariilor.
- g) Aerul în clasă se fie curat, când rămân elevii. Aerisează dară mai întâiu școala apoi închide elevii.
- h) Rămânerea elevului în școală se nu se estindă preste timpul amedei, că-ci prin flămânție ușor se poate bolnăvi pruncul. Destul e pentru un prunc se rabde până la 12 oare ante-meridiane, sau după amedei până la 6 oare. Cu privire la aceasta eată ce

șice Körner: detragerea nutremântului se poate considera ca o pedeapsă barbara, torturele foamei, sînt pentru un prunc cele mai dureroase, la aceste se adauge frica, amărăciunea, pofta de mănăare; astfelu flămânțirea poate fi stricăcioasă sênătății. In tot casul inima elevului se mortifică; pruncul nu poate se inbească pre un atare învățătoriu, nici sel stimeze. Aceste sînt scrise la adresa acelor învățători cari închid pre prunci, când le „vin duși” ziua întreaga.

?) Ori decâte ori aplicăm aceasta pedeapsă, trebuie se incunoscimăm pă rinții pruncilor. Ei trebuie se scie unde se află pruncii, pentru-ce și până când sînt închiși? Învățătoriu o face incunoscimăm prin un elev de școală, sau în scris, dacă părinții pruncului scie ceti. La cas când nu se face acesta, elevul poate se mîntășcă, si se înducă pre părinți în eroare, despre cauza rîmănerii lui în școală. De aici apoi părinții pot se și facă opiniuni false, despre învățătoriu; pot se cugete, că învățătoriu închide pre prunci după caprițele lui.

?) În fine, pentru-ca învățătoriu se nu și peară timpul, când veghiază pre prunci în școală, pot ceti diare în școală, scrie epistole, sau se facă alte studii. Lucrul se ușurează când învățătoriu are curtiur în edificiul scolei.

Inchiderea elevului în școală, nu poate avari loc sub următoarele impregiurări.

- 1 În primii doi ani de școală, la începători, că-ci prin aceasta am sădi în inima elevilor ură față cu școala.
- 2. In localități scunde, unde școala nu se poate aerisa momentan.
- 3. La pruncii fricoși și slabi de constituțiune.
- 5. O singură fetiță nu trebuie a fi lăsată închișă; mai multe înse pot fi lăstate, sub veghierea învățătorului.

Pentru ca învățătoriu se nu fie constrins a aplică pedeapsa susnumită trebuie:

- 1. se propună bine.
- 2. Ocupațiunile domestice, se nu fie pea multe.
- 3. Materiele de studiat se fie petrunse bine de elevi.
- 4. Să nu se dea prea mult de memorisat, și pre timp scurt.
- 5. In școală ochiul învățătorului se nu parasescă un minut, pre nici un elev, privirea lui se fie cea a vulturului.

Brad 1882.

Ioan German,

înveț. la școalele normale în Brad.

Loterie.

Sâmbătă în 2 Septembrie 1882.

Budapesta: 44 88 37 4 56

Bursa de Viena și Pesta

Din 2 August n. 1882.

	Viena	B-pestă
Renta de aur ung. de 6%	118 75	118 7/8
Renta de aur ung. de 4%	86.50	87 80
Renta ung. de hârlie	87.50	86 80
Impreună de aur de forung	134.75	134.75
Emission de poșta de fer, de stat dela drumul de fer oriental ung.	90.40	90.—
Emission de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	110.—	109.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	94.75	94.50
Obligățiuni ung. de rescumpărare pământului	98.50	98.—
Obligățiuni ung. cu clausulă de sorțire	98.—	97.75
Obligățiuni urbariale temesiane	98.—	97.50
Obligățiuni urb. temș. cu clausulă de sorțire	98.—	97.—
Obligățiuni urbariale transilvane	98.75	98.25
Obligățiuni urbariale croato-slavoane	99.—	—
Obligățiuni ung. de rescumpărare (ceimei de vin	97.50	97.50
Sorți ungarese cu premi	118.75	118.—
Sorți de regulare. Temeș	110.60	110.75
Datorie de stat austriac în hârlie	76.85	76.75
Datorie de stat austriac în argint	77.25	77.20
Renta de aur austriac	150.40	95.—
Renta de stat dela 1860	130.75	130.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	82.—	82.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	309.75	300.—
Acțiuni de credit austriac	321.10	313.20
London (pe poșta de tren lun)	118.40	118.55
Serșuri fondării ale institutului „Albina”	—	99.75
Avgur	5.68	5.61
Galbina	9.41	9.42
Napoleon	6.78	6.75
100 marce nemșești	67.80	67.75

Nr. 207. [191] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de învățătoriu la școala gr. or. confesională în Tătaresdi protopresbiteratul Iliei devenit vacant în urma abdicării fostului învățătoriu, se escie concurs până la 19 Septembrie a. c. st. v. în care și va fi și alegerea.

Emolumentele sînt:

- 1. In bani gata 150 fl.
 - 2. Lemne 2 orgii lungi, din care este a se încălzi și școala.
 - 3. Grădină de legumi
- Doritorii de a competa la acest post au a și îndrepta cererile lor subsemnatului oficiu protopresbiterat instruite conform prescripțelor statutului organic și al regulamentului din 1878 până la termenul sus indicat, — cătăreții și cei cu o calificățiune mai amplă se vor preferi.

Gurasada în 18 August 1882

În conțelegere cu comitetul parochial.

Alecsiu Olariu m. p.,
adstr. ppresbiteral.

Nr. 80 [189] 1—3

CONCURS.

În urma decisiunii aduse în gediția comitetului parochial din 25 Iuliu 1882 pentru întregirea postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. din comuna Balomir protopresbiteratul Orăștiei, se escie concurs până la 19 Septembrie st. v. 1882 în care și va fi și alegerea.

Emolumentele sînt:

- 1. Salariu anual 200 fl. v. a.
 - 2. Cuartir și 4 stângini de lemne din care a se încălzi și școala.
- La alegere se vor admite numai indiviți cu atestat de calificățiune învățătoresc.

Doritorii de a ocupa acest post au și aștește petițiunile lor instruite conform statutului organic la oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Orăștiei până la termenul sus indicat.

Balomir 26 Iuliu, 1882

În conțelegere cu oficiul protopresbiterat.

Gerasim Cărpănișan m. p.,
notariu al coit. paroch.

Nicolau Sucu m. p.,
paroch și preșt. al comit. parochial

Nr. 222. [182] 2—3

CONCURS.

Pe baza ordinațiunei Măritului consistoriu arhiepiscopian din 13 Iuliu a. c. Nr. 1898 Scol. se escie concurs pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala română gr. or. din Mocioel superior, protopresbiteratul Branului, cu termin până la 12 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu acest post sînt salariu de 100 fl. v. a. pe an.

Concurenții au a și aștește subscrisurii petițiunile lor, proveđute cu documentele recerute prin statutul organic și prin regulamentul congresual din anul 1878.

Brașov, 13 August, 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial concernerente:

Ioșif Barac m. p.,
ca adstr. ppresb. al Branului.

Nr. 150. [181] 2—3

CONCURS.

Spre ocuparea vacantei stațiuni învățătorești la școala noastră populară din Drăguș protopresbiteratul gr. or. al Arvigiului se deschide prin acesta concurs până la 19 Septembrie a. c.

Emolumentele impreunate cu această stațiune de învățătoriu sînt:
1 Salariu anual de 200 fl. ce se vor plăti în rate lunare din cassa comunală.

2. Cuartir liber in edificiul scoalei constatator din 2 incaperi siBuchna.
 3. Lemne de incalzit cate vor fi necesare.
 4. Loc de legume in gradina scoalei.

Se cere dela concurenți, ca să se instrueze petițiile lor cu atestatele necesari in Ințeleșul Statutului organic și al Regulamentului provisoriu congresual din 1878.

Asemenia vor avè concurenții a produce atestat despre cunoștința limbii maghiare, ca se o poată propune copiilor in scoala.

Comitetul parochial in conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Vasiliu Macsim m. p., adm. protopresbiteral.

Nr. 71 1828 [175] 2-3

CONCURS.

La scoala română populară confesională gr. or. in Merchășa protopresbiteratul Cohalmului in Transilvania este de oferit un post învățătoresc împreună cu următoarele emolumente

1. un salariu anual in bani gata de 150 fl. v. a., ce se capătă in 4 rate anticipative.
2. Cuartir corespunzător liber in edificiul scoalei; de care e legată și una gradină de legumi.
3. Lemne de încălzit de ajuns. —
4. Dela tot elevul frecventatoriu de scoala una cupă de bucate; ori legumi fasole, prune etc. și:
5. După usul de până acuma are dreptul, la venitul comunal, precum: apă serată, pășunți, îngrășat de rimători in pădurile comunale, ca un proprietariu de aci. Care toate computate la oaltă se urcă aproape la 200 fl.

Petițiile nostri, sânt avisați a-și substerne recusele lor, bine instruite prin Cohalm (Kohalom) la Comitetul parochial de aci, până in 13 Septembrie a. c.

Dela cari pretindem să fie români gr. or., să aibă Atestat despre esamenul de calificățiune, să fie cunoscători de cântările și tipicul bisericesc, precum și de limba maghiară și germână.

In conțelegere cu Oficiul protopresbiteral concerninte ca inspectorat districtual de scoala.

Merchășa 13 August 1885

Comitetul parochial gr. or.
 Ioan Buzea,
 paroch și președinte.

Nr. 13. [183] 2-3

CONCURS.

La scoala normală capitală gr. or. din Săliște a devenit de nou vacant un post de învățătoriu, pentru care se escrie concurs, prelungă un salariu anual de 350 fl. v. a. solvind in rate lunare anticipative din fondul scoalei.

Doritorii de a ocupa acest post au să se adreseze suplicile lor de concurs, instruite conform „statutului organic” și dispozițiilor sinodali pentru scoalele capitali la oficiul protopresbiteral al tractului Săliște in Sibiu până la 12 Septembrie a. c. st. v.

In conțelegere cu oficiul protopresbiteral al Săliștei.

Săliște 27 August 1882.

Comitetul parochial.
 Oprea Borgia m. p.,
 paroch.

Nr. 350 [177] 2-3

CONCURS.

In protopresbiteratul gr. or. al Zarandului sânt de ocupat următoarele posturi învățătoresci:

1. Postul învățătoresc din comuna Hertăgani, cu un salariu anual de 210 fl. v. a., cuartir și lemne de încălzit.

2. Postul de învățătoriu in Grohot, cu salariul anual de 200 fl. v. a., cuartir și lemne,

3. Din comuna Lunca, cu salariul anual de 150 fl. v. a., cuartir și lemne de foc.

4. Stațiunea învățătorescă din Crăciunesci, cu salariul anual de 110 fl. v. a., cuartir și lemne de foc precum și unele accidenții din venitele cantorii.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi învățătoresci, au să ascerne suplicile lor, instruite conform statutului organic și regulamentul congresual din 1878 până in 12 Septembrie a. c. st. v. oficiului protopresbiteral gr. or. al Zarandului.

In conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Brad, 8 August 1882.

George Părău m. p., adm. p-presb.

Nr. 236. [164] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc la scoala populară română gr. or. din Miluan până la 25 August a. c. se deschide concurs pre lungă următoarele emolumente:

1. In bani după repartițiune 100 fl.
2. In bucate 30 vici cucuruz sfărmit cu vica cea mare.
3. In lumini 4 punți pentru învățătoriu.
4. In lemne patru orgii, din cari este de a se încălzi și scoala.
5. Hărție pentru cataloage și li ste 4 conți.

6. Cuartir liber in edificiul scoalei. Dela doritorii de a ocupa acest post, se cere de a fi pedagogi absoluți proveđuti cu atestat de calificățiune și au de ași substerne petițiunile subscrisului oficiu protopresbiteral in Fizes-Sănpetru instruite conform Stat. org. și al Regulamentului de învățământ din anul 1878.

Miluan 25 Iuliu 1882.

Comitetul parochial local gr. or. in conțelegere cu

Petru Roșca m. p., protopresb.

Nr. 289 [167] 3-3

CONCURS.

Devenind vacant postul de învățătoriu dela scoala română gr. or. din comuna Stupini protopresbiteratul I al Brașovului, pentru ocuparea lui se escrie concurs cu termenul până la 5 Septembrie a. c. st. v.

Se observă că cu postul de învățătoriu este împreună și oficiul cantoral la biserica comunei sus numite. Emolumentele împreunate cu acest post sânt: 200 fl. v. a. și cuartir liber in edificiul scoalei.

Dela petești se cere a produce documente că au absolvat cel puțin 4 clase gimnasiale, sau 3 clase reale, cursul pedagogico-teologic și că au depus esamenul de calificățiune învățătoresc.

Suplicile instruite cu documentele recurate au a se asterne până la termenul indicat pre onoratului oficiu protopresbiteral I al Brașovului. Stupini, 8/20 August 1882.

In conțelegere cu domnul protopresbiter concernent.

Comitetul parochial
 Ioan Macsimilian m. p.,
 paroch și președinte.

Nr. 1087—1882. [179] 3-3

CONCURS.

Doue eventual trei stipendii de câte 200 fl. sânt de împărțit la astelii de tineri industriași din fundul regiu de oare când și in prima lieie din scaunele Mercurei și Noerichului de mai nainte, sau din localitățile lor

centrale, cari tineri să fie cercetat și terminat cu succes bun, dacă e cu puțință, gimnasul inferior o scoală inferioară reală sau o scoală capitală populară, la toate întempleră, o scoală deindustrie subvenționată de universitatea săsească, și se se oblige a petrece un an in străinătate va se ăică, afară de monarchia austro ungurească, pentru perfecționarea teoretică și practică in specialitatea lor.

Condițiunile afară de cele mai sus sânt:

- a) prezentarea de testimonii scolare cu calificățiune bună,
- b) Dovedirea serăciei concurențului prin atestat dela autoritățile politice.

Stipendiile se plătesc pe jumătate anual numai decât după împărțire, cealaltă jumătate după șase luni.

Stipendiții sânt daturi a acude la petițiune pentru a doua jumătate din stipendiu: testimonile acurate despre lucrările sale și un raport scurt despre locul lucrării și despre esperiențele ce a făcut.

Un asteliiu de raport se așteaptă dela stipendiat și după întoarcerea sa in patrie.

Petițiunile de concurs instruite corespunzător, au a se inainta aici cel mult până la sfârșitului Septemvre 1882.

Sibiu 20 August 1882.

Oficiul central al universității săsești.

Citațiune edictală.

Petru Ivaniciu locuitoriu din Armeniș cotul Caraș- Severin carele dela 1867 au părăsit cu necredință pe soția sa leginită Stana născ. Grosavescu din Teregova și au pribezi în România, se citează prin această oficio, ca până in 3 luni de zile dela 1-a publicare să se prezente nainte forului matrimonial de prima instanță adevă naintea Scannului presbiteral gr. or. din Caransebeș, căci la cas de nontăjărare se va pertracta cauza divorțului sen mai departe conform §. 123 din Regulamentul procedurii jud. in cause matrimoniale.

Caransebeș, 20 August c. v. 1882.

Nicolau Andreaviciu m. p., protopresb., ca presid. scann. protopresbiteral gr. or.

[190] 1-3

Stabilimentul de liniaturi L. MICHAELIS in Sibiu.

Dela tipografia archidieceșană in Sibiu se pot procura:

Caiete de scris

din 8 foi pentru **inceptori** cu linii largi, din hărția fină satinată și bine cleită, cu înveliș vènet și vignetà albă pentru scrierea numelui

in doue colori linate.

Caiete într'o culoare, frumos linate, pentru scrișoare română, germână, pentru dictando din 8 foi, cu înveliș și vignetà albă

Prețul unui exemplar 2 cr., 100 exemplare 1 fl. 65 cr.

Caiete fără vignetà din 8 foi, cu înveliș vènet, pentru **inceptori** in doue colori linate, pentru scrișoare română, germână, pentru dictando și caligrafie.

Prețul unui exemplar 1¹/₂ cr., 100 exemplare 1 fl. 34 cr.

Caiete pentru comput din 8 foi, cu înveliș vènet 100 exemplare 1 fl. 50 cr.

Dictando cu margo din 8 foi, prețul unui ex. 2 cr., 100 ex. 1 fl. 98 cr.

„ „ „ 12 „ „ ex. 3 cr., 100 ex. 2 „ 50 „

Caiete din 6 foi, cu înveliș vènet, pentru scrișoare română, germână, pentru dictando și comput.

Prețul unui exemplar 1 cr., 100 exemplare 80 cr. [192] 1-5

Efectuesce liniaturi pentru protocoale și registre comerciale prompt și eftin.

Deschidere de Restaurațiune.

Am onoare a anunța cu tot respectul p. t. public și militarămei înalte că am primit **localul de restauratiune**, mai nainte Fronius, in **piața mică Nr. 11**, și l'am deschis astăzi in **1 Septemvre**.

Este **cea mai bună provisiune de escelentă bere-duplă de Martie** de a lui Habermann, **vinuri bune**, precum și de **cognă bună de la corte** și in abonament, in și afară din casa și dejun **de la fourchette**.

Așteptând favorabilă și numeroasă frecunțățiune se subserie cu toată stima

Josif Praglowski,

Restaurator.

[188] 2-5